

ת"פ 2260/08 - מדינת ישראל, באמצעות לשכת תביעות מרחב שפלה נגד פאדי שראיעה

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 2260-08 מ.י. לשכת תביעות מרחב שפלה - פלילי נ' שרעיה
בפני כבוד השופט הישם אבו שחאדה

בעניין: מדינת ישראל באמצעות לשכת תביעות
מרחב שפלה ע"י עוה"ד איריס מוריץ

נגד

פאדי שראיעה ע"י עוה"ד שוקרי אבו טביק
ועו"ד עלא קישאוי

הכרעת דין

א. כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום אשר מייחס לו את ביצוען של העבירות הבאות: הסעה של תושבים זרים ששהו בישראל שלא כדין לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל התשי"ב - 1952; נהיגה ללא ביטוח תקף לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל - 1970 וכן נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1961 (להלן: **פקודת התעבורה**).
2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 20.8.08 בשעה 08:30, בגשר טורק פינת כביש 40 בלוד הסיע הנאשם בתוך רכב שבו נהג (להלן: **הרכב**) שלושה תושבי האזור וזאת מבלי שהיה בידם אישורי שהייה או כניסה לישראל כחוק. הנאשם נהג בהיותו וביודעו שהוא פסול מנהיגה ומבלי שהיה לו ביטוח תקף.
3. במענה של הנאשם לכתב האישום כפי שנמסר על ידי בא כוחו נאמר כדלקמן (פרוט' מיום 24.6.14, עמ' 23 ש' 19 - 20):

"הנאשם מודה בהסעת השב"חים, הכפירה היא בכך שידע על הפסילה, כלומר הנאשם לא ידע שהוא פסול מנהיגה."

4. בהמשך ההליכים, הנאשם ויתר על זכותו לחקירתם הנגדית של כל עדי התביעה ועקב כך הוגשו לתיק בית המשפט בהסכמה מלוא ראיות התביעה שלטענתה מובילות להרשעתו של הנאשם בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום. יתר על כן, הנאשם בחר שלא להעיד ולא הביא ראיות מטעמו ולאחר מכן באי כח הצדדים הגישו סיכומים בכתב. אדון להלן בכל אחת מהעבירות שיוחסו לנאשם בכתב האישום בנפרד תוך בחינה אם יש להרשיעו או לזכותו מעבירה זו.

ב. העבירה של הסעה שלא כדין

5. בסיכומים בכתב שהוגשו מטעם הנאשם הוא חזר על הודאתו בעבירה של הסעה שלא כדין (סעיף 1 לסיכומי ההגנה). בנסיבות אלה, הנני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של הסעה של תושבים זרים שלא כדין לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל התשי"ב - 1952.

ג. העבירה של נהיגה ללא ביטוח תקף

6. העבירה של נהיגה ללא ביטוח תקף נובעת מעצם כך שהנאשם נהג ברכב בעת שלא היה לו רישיון נהיגה בתוקף. יש לציין שבסיכומי ההגנה לא היתה התייחסות לעבירה זו. הצדדים הגישו בהסכמה מסמך ממושרד התעבורה הנושא תאריך 16.9.09 ואשר נושא את פרטיו של הנאשם (ת/6) ולפיו:

א. רישיון הנהיגה של הנאשם חודש בתאריך 14.3.00 וזאת עד ליום 1.5.04.

ב. הנאשם החזיק ברישיון נהיגה זמני ואשר היה בתוקף מיום 29.4.04 ועד ה-29.10.04.

7. יוצא מכך, שהנאשם לא החזיק ברישיון נהיגה בתוקף מאז 29.10.04 ולכן, בעת שנהג ברכב ביום 20.8.08, לנאשם לא היה רישיון נהיגה בתוקף, וזאת במנותק מהשאלה אם רישיונו נפסל או לא.

8. לפיכך, הנני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של נהיגה ללא ביטוח לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי.

ד. העבירה של נהיגה בזמן פסילה

9. נביא תחילה את לשון סעיף 67 לפקודת התעבורה:

"מי שהודע לו שנפסל מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, וכל עוד הפסילה בתוקפה הוא

נוהג ברישיון שנהיגתו אסורה בלי רישיון לפי פקודה זו, או מי שנוהג בניגוד לתנאים שנוספו ברישיונו בעוד הם בתוקפם, או מי שהודע לו שנפסל מהחזיק ברישיון רכב וכל עוד הפסילה בתוקפה הוא משתמש באותו רכב או מרשה להשתמש בו, או מי שנהג או הרשה לאחר להשתמש ברכב בניגוד להודעת איסור שימוש או צו איסור שימוש, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס מאה אלף לירות או שני העונשים כאחד."

(ההדגשה שלי - ה'א'ש')

10. העבירה של נהיגה בזמן פסילה עומדת במוקד המחלוקת בין הצדדים. אומנם הנאשם במענה לכתב האישום הודיע שהוא חולק רק על כך שידע שהיתה לו פסילה בתוקף ואשר רלוונטית למועד ביצוע הנהיגה באירוע נשוא כתב האישום ביום 20.8.08. עם זאת, במועד ההוכחות ולאחר מכן בשלב הסיכומים, הרחיב את יריעת המחלוקת וטען שלא רק שלא ידע על קיומה של הפסילה, אלא שלא הוכח שבמועד הנהיגה של הרכב, היתה לחובתו פסילה בתוקף.

11. על מנת להרשיע את הנאשם בעבירה של "נהיגה בזמן פסילה" על התביעה רובץ נטל השכנוע להוכיח את כל שלושת התנאים שלהלן מעל לכל ספק סביר ולפי הסדר הבא:

א. תחילה, יש להוכיח שיש "פסילה", קרי הוראה חוקית המורה על פסילת רישיונו של הנאשם;

ב. לאחר מכן, יש להוכיח שהפסילה "בתוקף", קרי שה-"פסילה" חלה על האירוע נשוא כתב האישום. ודוק, הדרישה להוכחת קיומה של "פסילה" והדרישה להוכחת היותה "בתוקף", הולכות יד ביד והן למעשה דרישה אחת, היינו הוכחת "קיומה של פסילה בתוקף".

ג. לבסוף, יש להוכיח שהנאשם היה "מודע" ל-"קיומה של פסילה בתוקף".

12. על כן, את הדיון בעבירה של "נהיגה בזמן פסילה" אחלק לשלושה חלקים:

א. האם הוכח שקיימת הוראה חוקית (בין מנהלית ובין שיפוטית) המורה על פסילת הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה.

ב. אם התשובה לשאלה א' תהיה חיובית, האם הוכח שהפסילה היתה בתוקף ביום 20.8.08.

ג. אם התשובה לשאלה ב' תהיה חיובית, האם הנאשם ידע על הפסילה.

13. יובהר, שמדובר בשלוש שאלות שיש לדון בהן לפי הסדר הנ"ל וככל שיתברר שהתשובה לאחת השאלות תהיה שלילית, אזי יש לזכות את הנאשם. כך למשל, מתן תשובה שלילית לשאלה א' מיותר את הצורך לדון בשאלות ב' ו-ג'.

1.ד. האם הוכח שקיימת הוראה חוקית המורה על פסילת רישיונו של הנאשם

14. המאשימה הפנתה בסיכומיה לדו"חות הפעולה של שני השוטרים שערכו את הנאשם במחסום משטרי לבדיקת רכבים בעת שנהג ברכב. משני דו"חות הפעולה עולה שנערכה בדיקה על ידי השוטרים במסוף המשטרי ועלה שהוא פסול מנהיגה מתאריך 28.11.06 וכי הפסילה מסתיימת בתאריך 20.10.09 וכי רישיון הנהיגה הופקד בתאריך 21.10.07 (ראו דו"חות הפעולה ת/4 ו-ת/5). יתר על כן, בדו"חות הפעולה נאמר כי הנאשם טען בפני השוטרים שהוא מודע לכך שהוא נוהג בזמן פסילה. בנוסף, מהודעת הנאשם במשטרה הוא טען שהוא מודע לכך שרישיונו נפסל ושתוקף הפסילה על פי טענתו הוא לעוד שנה ממועד חקירתו ביום 20.8.08. לטענתו הפסילה היתה על ידי המשטרה (ת/1, ש' 27 - 35).

15. מאחר והנאשם ויתר על חקירתם הנגדית של שני השוטרים, ההנחה היא כי אינו חולק על דבריהם כפי שנרשמו בדו"חות הפעולה ושיש לייחס משקל לדברים אלה (ע"פ 7653/11 **ידען נ' מדינת ישראל** [פורסם בבנו] (26.7.12) פסקה 28 לפסק דינו של כבוד השופט זילברטל).

16. יתר על כן, הנאשם לא העיד ולכן שתיקתו במשפט מהווה חיזוק ואף סיוע לראיות המאשימה (סעיף 162 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982). בנוסף, מאחר והנאשם לא העיד במשפט ולא העלה כל טענה לגבי נסיבות גביית אמרת החוץ של המשטרה, אמרתו קבילה ובעלת משקל גם אם יש בה דברים לרעתו.

17. **אף על פי כן**, בית המשפט לא יכול לקרוא אל תוך דו"חות הפעולה של שני השוטרים ואל תוך הודעתו של הנאשם במשטרה, את מה שאין בהם. המאשימה לא הגדירה בסיכומיה את ההוראה החוקית שמבחינתה מקימה את רכיב "**הפסילה**" בעבירה של נהיגה בזמן פסילה. יוזכר, שפסילה יכולה להיות מינהלית או שיפוטית. לצורך הוכחת קיומו של רכיב ה- "**פסילה**" בעבירה של נהיגה בזמן פסילה יש להציג בפני בית המשפט את נוסח ההוראה החוקית הרלבנטית שמכוחה מתקיים הרכיב האמור.

18. לטענת הנאשם, בהודעתו במשטרה, מדובר בפסילה שמקורה בהחלטה מינהלית של המשטרה. לעומת זאת, בדו"חות הפעולה של השוטרים ישנה אמירה כללית בדבר קיומה של פסילה שתחילתה בשנת 2006 ומסתיימת בשנת 2009, וזאת לפי בדיקה במסוף המשטרי, ומבלי להתייחס לשאלה אם מדובר בפסילה שמקורה בהוראה חוקית מינהלית או בהוראה חוקית שיפוטית. בנוסף, המאשימה לא יכולה להסתמך על הבדיקה שערכו השוטרים במסוף, ומבלי להביא את הראייה שמוכיחה את תוכן הדברים שמופיעים במסוף, קרי ההוראה החוקית עצמה שקובעת את הפסילה.

19. ודוק, המאשימה לא יכולה להיבנות מהסכמתו של הנאשם לבדיקה שנעשתה על ידי השוטרים במסוף, וזאת כבסיס להרשעתו בעבירה של נהיגה בזמן פסילה. העובדה שהנאשם לא העיד ולא חקר את השוטרים בחקירה נגדית, לא יכולה לאיין את חובתה הבסיסית בהליך הפלילי בהוכחת רכיב "הפסילה" בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, מעל לכל ספק סביר. באופן כללי, טעויות דיוניות של נאשם בניהול ההליך (ואינני קובע שכך היה במקרה שבפני), אינן באות במקום **הנטל** האלמנטרי בהוכחת אשמו, שלעולם רובץ לפתחה של התביעה.

20. ואם לא די בכך, המאשימה הגישה מסמך שנחזה להיות פרוטוקול של בית המשפט לתעבורה ואשר הינו טופס מובנה עם מקומות פנויים למילוי פרטים שונים בכתב יד. לטענת המאשימה פרוטוקול זה עניינו גזר דין שניתן כנגד הנאשם ואשר כולל הוראה בדבר פסילת רישיונו ואשר רלוונטית לאירוע הנהיגה נשוא כתב האישום ביום 20.8.08 (ת/2) (להלן: **הפרוטוקול**).

21. מהפרוטוקול עולה בבירור כי "תאריך הישיבה" הוא "21.3.07" ובאותו מעמד הצדדים טענו לעונש וניתן גזר דין במקום. על פי גזר הדין, ניתנה פסילה לתקופה של שנה ואשר מתחילה מאותו היום. על פניו, מדובר בהוראה חוקית נוספת ונפרדת של פסילה מזו שהופיעה במסוף המשטרתי עת שנבדק על ידי השוטרים, כאשר הפסילה על פי המסוף מתחילה ביום 28.11.06. במילים אחרות, השאלה המרכזית שעליה הצבעתי לעיל, שלא ידוע מה היא "הפסילה" שרלוונטית לאירוע נשוא כתב האישום והאם מקורה בהוראה מנהלית או בהוראה שיפוטית, בעינה עומדת. די בכך על מנת שייקבע שהמאשימה לא הוכיחה שקיימת הוראת פסילה שרלוונטית לאירוע נשוא כתב האישום, דבר שמוביל לזיכוי הנאשם מהעבירה של נהיגה בזמן פסילה.

22. מעבר לנדרש יש לציין את הדברים הבאים לגבי הפרוטוקול:

א. הפרוטוקול אינו נושא את שמו של הנאשם, לא זה שבפני וגם לא כל שם אחר, ואין אינדיקציה אם הנאשם הרלבנטי נכח בדיון או לא. במילים אחרות, לא הוכח שקיימת זיקה בין הנאשם שבפני לבין הפרוטוקול, והאם מדובר בפרוטוקול שניתן בעניינו או שמה בעניינו של אחר.

ב. הפרוטוקול הוא מסמך דהוי ולא ניתן לקרוא ממנו בבירור את מספר התיק, את העיר שבה נמצא בית המשפט (למרות שבסיכומי ההגנה נאמר שמדובר "בתל אביב"), וכן שמו של השופט שבפניו נערך הדיון.

ג. אומנם, הנאשם הסכים להגשת הפרוטוקול, אך הסכמה זו היא חסרת משמעות. יוזכר, שכאשר מדובר בפרוטוקול של בית משפט ואשר עומד בכל התנאים שנקבעו בפסיקה, אזי מדובר ב-"תעודה ציבורית", קרי ראייה קבילה שאין צורך להביא עד לצורך הגשתה ומבלי שקיימת זכות לחקירה נגדית של החתום עליה (ע"פ 236/88 **איזמן נ' מדינת ישראל** פ"ד מד (3) 485,

519 - 520 בדבריו של כבוד השופט קדמי (1990); י. קדמי **על הראיות** (חלק שני, תש"ע - 2009) עמ' 634, 654 - 655).

ד. כלל ידוע הוא בדיני הראיות שאין לבית המשפט אלא את מה שרואות עיניו ובשיטה האדוורסרית נסמך הוא על מה שהציגו לו בעלי הדין. לפיכך, מקום שהראיות אינן בנמצא, כולן או חלקן, או מקום שהצדדים נמנעים מלהציג בפניו מידע מסוים, לא תיפרס בפני בית המשפט ה-"אמת העובדתית" במלואה ונותרת בפניו רק "האמת המשפטית" שהיא תוצר של הראיות הקבילות שהוגשו (דנא 2121/12 **פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך** [פורסם בנבו] (18.9.14) פסקה 26 לפסק דינו של כבוד הנשיא גרוניס). וזה המצב במקרה שבפני. המאשימה לא דאגה להביא בפני בית המשפט עותק ברור של גזר הדין תוך הוכחת זיקה לנאשם שבפני, וזאת על ידי הבאת תיק בית המשפט לתעבורה וכתב האישום הרלבנטי שבהם מופיעים פרטיו המלאים של הנאשם וזאת על מנת לכסות על החסר שבפרוטוקול.

23. בנסיבות אלה, מאחר ולא הוכח בפני כנדרש בהליך פלילי, קרי מעל לכל ספק סביר, שבמועד שבו הנאשם נהג ברכב, 20.8.08, היתה נגדו הוראת חוקית בדבר פסילתו מלהחזיק רישיון נהיגה, תוך הבהרת מקורה, האם בהליך מנהלי או בהליך שיפוטי, יש לזכות את הנאשם מהעבירה של נהיגה בזמן פסילה. מטבע הדברים, הדבר מייתר את הצורך לדון בשאלה השניה שהגדרתי לעיל שעניינה האם הוכח שהפסילה, ככל שהיתה כזו, היתה בתוקף במועד הנהיגה ביום 20.8.08. אף על פי כן, ולמען השלמת התמונה, אתייחס גם לשאלה השניה.

2.ד. האם הוכח שהפסילה היתה בתוקף ביום 20.8.08

24. הדיון בשאלה האם הוכח שהפסילה היתה בתוקף דווקא ביום 20.8.08, יוצא מתוך ההנחה שהוכח שקיימת פסילה. הדבר אומנם נעשה מעבר לנדרש אך הוא חיוני על מנת להראות שגם על שאלה זו יש להשיב בשלילה וזאת כנדבר שעומד בפני עצמו לזיכוי הנאשם מהעבירה של נהיגה בזמן פסילה.

25. המאשימה לא הבהירה אם יש לחובתו של הנאשם הוראה מנהלית, אחת או יותר, בדבר פסילת רישיונו וגם לא הגישה כל מסמך המוכיח קיומה של פסילה כזו, ואם היא חלה דווקא על הנהיגה מיום 20.8.08. יתר על כן, המאשימה גם לא הבהירה אם יש לחובתו של הנאשם פסילה שיפוטית, אחת או יותר, תוך הבהרה איזה מהן חלה על הנהיגה של הנאשם ביום 20.8.08.

26. ההפניה הכללית לדו"חות הפעולה של שני השוטרים לגבי הבדיקה שערכו במסוף המשטרתי איננה שוות ערך להמצאה של ההוראה המנהלית גופה (או יותר מאחת, ככל שישנן כאלה) או ההוראה השיפוטית גופה (או יותר מאחת, ככל שישנן כאלה) שניתן ללמוד ממנה מתי החלה הפסילה ומתי היא מסתיימת, וזאת על מנת לבדוק אם פסילה זו בכלל רלוונטית לאירוע נשוא כתב האישום.

27. ההוראה החוקית היחידה שהוגשה על ידי המאשימה להוכחת קיומה של פסילה של רישיון הנהיגה של הנאשם, היא הפרוטוקול. לפיכך, לצורך הדיון בשאלה השנייה שהגדרתי לעיל אצא מתוך ההנחה שהפרוטוקול אכן קשור לנאשם ומדובר בגזר דין שניתן בעניינו (דבר שכאמור לא הוכח), וזאת על מנת לבדוק האם הוכח שהוראת הפסילה שניתנה בפרוטוקול חלה על אירוע הנהיגה נשוא כתב האישום ביום 20.8.08.

28. מהפרוטוקול עולה שגזר הדין ניתן ביום 21.3.07. כמו כן, נאמר בו "הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של שנה בפועל". בהמשך נאמר "הפסילה תחל מהיום". לכאורה, תוקף הפסילה הסתיים ביום 21.3.08, קרי כחמישה חודשים לפני האירוע נשוא כתב האישום שהתרחש ביום 20.8.08. אך כמובן זו לא כל התמונה.

29. סעיף 42(ג) לפקודת התעבורה קובע כי מניין תקופת הפסילה יחל רק ביום מסירת הרישיון לרשות שנקבעה בתקנות. כמו כן, סעיף 61 לפקודת התעבורה קובע חובה על מי שנפסל מלהחזיק רישיון, להמציא את הרישיון לרשות שנקבעה בתקנות.

30. סעיף 67 לפקודת התעבורה קובע כי מי שנוהג ברכב על אף שהודע לו כי רישיונו נפסל, וכל עוד רישיונו בתוקף, הינו בבחינת מי שנוהג ברכב שנהיגתו אסורה על פי פקודת התעבורה.

31. יוצא מכך, שהמחוקק הבחין בין שני מצבים שונים:

א. ראשית, תחילת תוקפה של הפסילה: שהינה מאותו היום שבו ניתנה הפסילה. הווה אומר, לאחר שניתנה הוראה חוקית בדבר פסילת הרישיון והדבר הוא בידיעתו של מי שנפסל רישיונו, ככל שינהג, יראה כמי שמבצע עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ב. שנית, מניין תקופת הפסילה: מי שנפסל רישיונו לפרק זמן מוגדר (כגון שנה, כמו במקרה שבפני), לא יחל מניין תקופת הפסילה בטרם שהפקיד את רישיונו אצל הרשות המוסמכת.

32. על כן, לענייננו, גזר הדין נשוא הפרוטוקול ניתן ביום 21.3.07 ולפיו ניתנה פסילה בפועל של רישיון הנהיגה של הנאשם לתקופה של שנה החל מאותו היום. אם הנאשם היה נוהג במהלך התקופה שבין 21.3.07 ועד 21.3.08, בין אם הפקיד את הרישיון ובין אם לא, יראה כמי שביצע עבירה של נהיגה בזמן פסילה. כמו כן, נניח, לצורך הדיון התיאורטי בלבד, שהנאשם הפקיד את רישיונו רק ביום 22.3.08, אזי, מניין ימי הפסילה יסתיים ביום 22.3.09, וככל שינהג במועד כלשהו בין 21.3.07 ו- 22.3.09, יראה כמי שנהג בזמן פסילה. ללמדך, שככל שהנאשם אינו מפקיד את הרישיון אצל הרשות המוסמכת, הדבר מוביל להארכה אוטומטית של תקופת הפסילה שנקבעה בגזר הדין.

33. המסקנה המתבקשת היא שקיימת חשיבות לשאלה אם הנאשם הפקיד את רישונו אצל הרשות המוסמכת או לא, ומתי הדבר נעשה, וזאת על מנת לדעת אם בעת שנהג (במקרה שבפני ביום 20.8.08), תקופת הפסילה היתה בתוקף או לא.

34. בתקנה 556(א) לתקנות התעבורה תשכ"א - 1961 (להלן: **תקנות התעבורה**) נקבע שמי שנפסל מלהחזיק רישיון נהיגה על ידי בית משפט עליו להפקיד את רישונו באותו בית משפט. כמו כן, תקנה 557(א) לתקנות התעבורה קובעת שיש חובה על מי שנפסל מלהחזיק רישיון להפקיד את רישונו, וזאת גם אם הרישיון אינו בתוקף. תקנה 557(ב) לתקנות התעבורה קובעת שאם רישיון הנהיגה אבד אזי יש להפקיד תצהיר על כך במזכירות בית המשפט. ודוק, בתקנה 557(ב) נאמר אבד ולא נאמר פקע.

35. כפי שהוסבר לעיל, רישונו של הנאשם פקע ביום 29.10.04 (ת/6) ולכן בכל מקרה לא היה בידי רישיון להפקידו בעת שניתן גזר הדין בפרוטוקול. הנהיגה נשוא כתב האישום היתה ביום 20.8.08, ונכון למועד זה, הדין שחל בישראל היה כפי ההלכה שנקבעה ב-רע"פ 4446/04 **ביטון נ' מדינת ישראל** [פורסם בבנו] (6.10.05) (להלן: **הלכת ביטון**).

36. בהלכת **ביטון** היה מדובר בשלושה מערערים שרישיונם פקע ובמועד מאוחר יותר למועד פקיעת הרישיון נפסלו מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה על ידי בית משפט. למרות זאת, המשיכו לנהוג וניתן בעניינם גזר דין נוסף שכולל תקופת פסילה נוספת. בית המשפט קבע שהיה על המערערים להפקיד תצהיר במזכירות בית המשפט בכל אחד מהתיקים שבהם ניתן גזר דין עם הוראה בדבר פסילת רישיון הנהיגה, וזאת על מנת שיחל מניין תקופת הפסילה שנקבעה בכל אחד מגזרי הדין. בתצהיר צריך שתהיה הצהרה שהרישיון פקע ואיננו ברשותו של הנאשם. בהעדר הפקדה של תצהיר בכל תיק ותיק אזי לא יחל מניין ימי הפסילה שניתנה בתיק שלא היתה בו הפקדה. לימים, הקביעה בהלכת **ביטון** לפיה יש להפקיד בכל תיק ותיק את הרישיון (או את התצהיר, לפי העניין) שבו ניתנה הוראת פסילה, אומצה לתקנות התעבורה באמצעות תקנה 557(ה) לתקנות התעבורה שנוספה על ידי תקנות התעבורה (תיקון מס' 6) התשע"א - 2011 (ק"ת 6989, כ"ד באדר ב' התשע"א, 30 מרץ 2011).

37. לענייננו, כדי שתקופת הפסילה שנקבעה בפרוטוקול תתחיל ביום שניתן גזר הדין, קרי 21.3.07, היה על הנאשם להפקיד תצהיר באותו היום במזכירות בית המשפט שבו ניתן הפרוטוקול ואשר לפיו רישונו פקע. ככל שלא הפקיד תצהיר, ואין נפקא מינה אם הפקיד תצהיר בתיקים אחרים שבהם נדון לעונש פסילה, הרי שמניין ימי הפסילה לא יחל וככל שנהג ביום 20.8.08, יראה כמי שיש לחובתו הוראה חוקית בדבר פסלות רישונו ולכן ביצע עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

38. כאן עולה השאלה על מי **הנטל** להוכיח אם הנאשם הפקיד תצהיר או לא. האם על הנאשם להוכיח שהפקיד תצהיר עם הוכחת תאריך ההפקדה, או שמא על המאשימה להוכיח שלא הפקיד ואם הפקיד, מתי עשה זאת. במקרה שבפני, המאשימה מבקשת להרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של נהיגה בזמן פסילה. אחד מרכיבי העבירה הוא קיומה של הוראה חוקית בתוקף בדבר פסלות הנאשם מלקבל או

להחזיק רישיון, וזאת נכון למועד הנהיגה ביום 20.8.08. לפיכך, ברי שהנטל רובץ לפתחה של המאשימה.

39. המאשימה לא הביאה כל ראיה לעניין השאלה אם הנאשם הפקיד תצהיר כלשהו במזכירות בית המשפט לתעבורה שבו ניתן הפרוטוקול, או לא. כמו כן, האישור ממשרד התחבורה ת/6 לא ניתן ללמוד ממנו כי הנאשם הפקיד תצהיר כלשהו בנוגע לתיק נשוא הפרוטוקול. המאשימה היתה יכולה להוכיח בנקל כי הנאשם לא הפקיד תצהיר במזכירות בית המשפט שנתן את הפרוטוקול ע"י הבאת "תעודת עובד ציבור" מתאימה כמקובל על פי דיני הראיות. מאחר והדבר לא נעשה, הנני קובע שהמאשימה לא הוכיחה שהפסילה שניתנה בפרוטוקול מיום 21.3.07 חלה על הנהיגה של הנאשם ביום 20.8.08. כאמור, אין לבית המשפט אלא מה שרואות עיניו. הוזה אומר, בפרוטוקול נרשם שהפסילה תוקפה לשנה מיום 21.3.07, ולכן, ביום 21.8.08 אין מנוס מהמסקנה שהוראת הפסילה לא היתה בתוקף. מדובר ב-"אמת המשפטית" שנכונה לתיק שבפני על פי הראיות שהוצגו וכידוע "האמת המשפטית" לא בהכרח חופפת את ה-"אמת העובדתית".

40. מעבר לנדרש יצוין שנבקעו בקיעים בקביעה שנקבעה בהלכת **ביטון** לגבי החובה להפקיד תצהיר מקום שהרישיון לא אבד וזאת בדעת המיעוט של כבוד השופט רובינשטיין במסגרת רע"פ 8317/10 **כהן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (8.2.11) ואשר קבע שבעת שאין הוראה מפורשת בתקנות התעבורה שמחייבת הפקדת תצהיר במזכירות בית המשפט לגבי נאשם שרישיון הנהיגה שלו לא מצוי ברשותו מחמת שאבד אלא מסיבה אחרת, אין לחייבו לעשות כן. דעת מיעוט זו אומצה פה אחד ע"י מותב תלתא ב-בש"פ 9075/12 **גאבר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (14.4.14).

3.ד. האם הוכח שהנאשם מודע לקיומה של הפסילה

41. המאשימה טוענת בסיכומיה שיש להסתמך על "הודאתו" של הנאשם באמרת החוץ שלו במשטרה לפיה הוא "מודע" לעצם קיומה של הפסילה ולכן יש צורך רק בהבאת "דבר מה" נוסף להשלמת התשתית הראייתית כנגדו לשם הרשעתו בעבירה של נהיגה בזמן פסילה. טענה זו דינה להידחות. להלן נימוקי:

א. ההודאה של הנאשם באמרת החוץ שלו היא ראיה לעובדת קיומה של "מודעות" ל-"קיומה של פסילה בתוקף", אך לא ראיה לעצם "קיומה של פסילה בתוקף".

ב. בהעדר הוכחה על ידי התביעה כנדרש בהליך פלילי לעצם "קיומה של פסילה בתוקף", אזי, "ההודאה" של הנאשם באמרת החוץ שלו לכך שהוא "מודע" ל-"קיומה של פסילה בתוקף" הופכת לחסרת משמעות. דברים אלה מקבלים משנה תוקף לאור העובדה ש-"הודאתו" של הנאשם במשטרה לא מתייחסת לשני רכיבים קרדינאליים בעבירה של נהיגה בזמן פסילה:

1.ב. הגדרת הוראת הפסילה הרלבנטית: הנאשם טען בהודעתו במשטרה כי "הפסילה" שיש כנגדו ניתנה על ידי המשטרה, קרי מכוח הוראה חוקית מנהלית, כאשר במהלך המשפט התברר שרישיונו פקע עוד בשנת 2004. המאשימה לא הוכיחה שטענתו זו של הנאשם היא נכונה. נהפוך הוא, המאשימה טענה שהפסילה היא בכלל מכוח הוראה חוקית שיפוטית משנת 2007 וזאת לפי הפרוטוקול שהוגש. אם לא די בכך, המאשימה אף הפנתה לאמור בדו"חות הפעולה של השוטרים שלפיהם על פי המסוף המשטרי (שתוכנו לא הוגש) הפסילה מתחילה בשנת 2006, ולא בשנת 2007 כפי שנרשם בפרוטוקול. במילים אחרות, לא ניתן ללמוד מ-"הודאתו" של הנאשם במשטרה מה היא "הוראת הפסילה" שרלבנטית לנהיגתו ביום 20.8.08.

2.ב. האם הפסילה אכן בתוקף: הנאשם לא הבהיר ב-"הודאתו" במשטרה אם הפקיד תצהיר כלשהו במזכירות בית המשפט שנתן את הפרוטוקול, כאשר בתצהיר מובהר שרישיונו פקע, כדי ללמוד אם מניין ימי הפסילה שנקבעו בפרוטוקול החל או לא. במילים אחרות, לא ניתן ללמוד מאומה מ-"הודאתו" של הנאשם במשטרה לעניין השאלה אם הפסילה בתוקף או לא.

ג. יוזכר כי "הודאה" שמסר נאשם באמרת חוץ שלו לגבי קיומה של עובדה מסוימת, איננה חזות הכל, ועל בית המשפט לבדוק אם עובדה זו אכן קיימת בעולם "האמת המשפטית", קרי בראיות שהובאו בפניו, וזאת על מנת לדעת מה המשקל שיש לייחס ל-"הודאה" זו (ע"פ 6296/13 אדריס נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו] (22.3.15) בפסקאות 6 - 8 לפסק דינו של כבוד השופט הנדל). במקרה שבפני, כאשר לא הוכח "קיומה של פסילה בתוקף" על ידי התביעה, אזי, "הודאת" הנאשם באמרת החוץ שלו שהוא "מודע" לקיומה, משקלה אפס.

4.ד. סיכום

42. לסיכום, כל שלוש השאלות שהגדרתי בפסקה 10 לעיל, קיבלו תשובה שלילית. וביתר פירוט:

א. לא הוכח רכיב "הפסילה" בעבירה של נהיגה בזמן פסילה;

ב. לא הוכח ש-"הפסילה", ככל שהיתה כזו, היתה בתוקף בעת שהנאשם נהג ברכב ביום 20.8.08;

ג. בהעדר הוכחה לקיומה של פסילה שהיתה בתוקף ביום 20.8.08, פשיטא, שלא הוכח שהנאשם היה מודע לקיומה של הפסילה. "הודאתו" של הנאשם במשטרה שהוא מודע להיותו פסול נהיגה, לא מלמדת על קיומה של פסילה בתוקף ולכן משקלה אפס.

43. כפי שהובהר לעיל, די בכך שניתנה תשובה שלילית לאחת השאלות הנ"ל כדי לזכות את הנאשם מהעבירה של נהיגה בזמן פסילה. הדיון בכל שלוש השאלות היה בבחינת למעלה מן הצורך וכדי להביא בפני הקורא את התמונה השלמה.

ה. סוף דבר

44. לאור כל האמור לעיל הנני קובע כדלקמן:

א. הנני מרשיע את הנאשם בביצוען של העבירות הבאות : הסעה שלא כדין של תושבים זרים לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל התשי"ב - 1952 וכן נהיגה ללא ביטוח תקף לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל - 1970.

ב. הנני מזכה את הנאשם מביצוע עבירה של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א - 1961.

ניתנה היום, י"ז טבת תשע"ו, 29 דצמבר 2015, במעמד הצדדים.